

Balíčky mobility – společná nabídka integrované udržitelné městské dopravy

Mnozí provozovatelé car-sharingu spolupracují s místními veřejnými dopravci a uvedli na trh své společné nabídky. Prezentovali jsme je v informačním listě „Spolupráce s veřejnými dopravci“ (Informační list č. 1).

Další úroveň spolupráce udržitelné dopravy ve městech nebo regionech znamená zahrnutí celé nabídky na jednu kombinovanou čipovou kartu, na níž jsou všechny služby udržitelné dopravy nabízeny společně. Automobil, i když se mnohdy využívá poměrně neefektivně, je nesporně schopen pokrýt mnoho rozličných přepravních a dopravních nároků, zatímco každý ze způsobů eko-mobility (veřejná doprava, kolo, chůze) pokrývá jenom některé z různých každodenních dopravních potřeb. Kombinací různých způsobů dopravy je ale možno specifické silné stránky eko-mobility vhodně propojit. Balíčky mobility jsou konkrétním viditelným výsledkem optimálního propojení různých způsobů dopravy: uživatelé ulehčují organizaci dopravy a zároveň na jediné kartě přinášejí řešení dopravních potřeb zákazníka. Vítaným vedlejším efektem je posílení spolupráce mezi lokálními dopravci a přepravci.

V současnosti tyto balíčky nabízejí dvě města v Německu: Hannover a Freiburg. Základní strukturu balíčku mobility tvoří spolupráce lokálního veřejného dopravce s lokálním provozovatelem car-sharingu, který nabízí využívání automobilu jako doplněk veřejné dopravy. Podle potřeb a možností konkrétního regionu sem mohou být ovšem zahrnuti i další partneři.

HANNOVERmobil – kombinovaný balíček, který nabízí Regionální sdružení poskytovatelů veřejné dopravy v Hannoveru

Kombinovaný balíček HANNOVERmobil je k dispozici od roku 2004 – do roku 2007 fungoval jako pilotní projekt a od roku 2007 je nabízený již jako běžná služba. Zahrnuje roční jízdenku na veřejnou dopravu ve společné tarifní zóně Dopravního sdružení regionu Hannoveru (GVH), přístup ke car-sharingu, levnější služby jedné společnosti provozující taxislužbu, půjčovny kol a garáže na kola v centru města, a k tomu ještě „BahnCard 25“ (tj. roční kartu na 25% slevu u německých drah).

Přínosy z pohledu zákazníka

Základním kamenem integrované kombinované nabídky je roční jízdenka na veřejnou dopravu v rámci hannoverského regionu – buď jako obvyklá předplatní jízdenka pro jednotlivce a pro podnikatele, nebo jako trvalý jízdní doklad pro seniory nad 60 let, či jako předplatné na jeden semestr pro studenty. Za měsíční příplatek 6,95 eur lze tuto roční jízdenku „zhodnotit“ na kompletní balíček mobility.

Od jara 2009 mají držitelé karty HANNOVERmobil přístup k 112 automobilům rozmístěným na

68 stáních v rámci car-sharingu v sedmi městech regionu. Ušetří tak jednorázově 79 eur (které se jinak platí při vstupu do systému), 5 eur každý měsíc a navíc nemusí složit povinnou vstupní kauci.

Obr. 1: Mediální prezentace nové karty HANNOVERmobil za účasti spolkového ministra dopravy SRN Manfreda Stolpeho, prezidenta Mezinárodní asociace veřejné dopravy (UITP) pana Wolfganga Meyera a představitelů veřejné dopravy v Hannoveru. (Zdroj: üstra Hannoversche Verkehrsbetriebe AG)

S kartou HANNOVERmobil lze navíc získat 20% slevu u největší taxislužby v Hannoveru. Pokud si zákazník chce vyjet na delší dovolenou, pronajmout si dodávku nebo použít auto pro jednosměrnou cestu (v rámci Německa), dostane zvýhodněnou cenu v autopůjčovně. Úschovna zavazadel v zákaznickém centru veřejného dopravce v centru Hannoveru je zdarma. Navíc zákazník získá BahnCard 25 v hodnotě 57 EUR (tj. zákaznickou kartu Německých drah opravňující k 25% slevě) zdarma. Cena této karty se navíc odpočítá v případě, že se zákazník rozhodne přejít na BahnCard 50 nebo BahnCard 100 (tj. zákaznické karty opravňující ke slevě 50 % z jízdného nebo k jízdám vlakem bez omezení).

Všechny transakce s kombinovanou kartou jsou bezhotovostní a spojeny do jednoho měsíčního „účtu za mobilitu“.

Výsledky po pěti letech provozu

Po třech letech pilotní fáze a dalších dvou letech normálního provozu byly získány následující výsledky:

- Přibližně tisíc zákazníků využilo výhod spojeného balíčku HANNOVERmobil. Toto číslo je však nižší, než bylo prvotní očekávání poskytovatele slevy.
- Nárůst uživatelů veřejné dopravy: Minimálně každý třetí zákazník si ve spojení s kartou HANNOVERmobil opatřil i roční předplacenou jízdenku na MHD.
- Loajalita uživatelů veřejné dopravy: Přibližně jedna třetina z těch, kdo si koupili kombinovaný balíček, se zbavila svého auta, nebo se rozhodla neuskutečnit jeho zamýšlenou koupi.
- Vnímání místní veřejné dopravy veřejností se

prostřednictvím kombinovaného balíčku výrazně zlepšilo.

- Nárůst počtu zákazníků car-sharingu: Více než 4/5 zákazníků předtím car-sharing nevyužívaly.
- Nárůst zákazníků železnic: Přibližně 3/4 zákazníků předtím neměly zákaznickou kartu BahnCard (opravňující k celoroční slevě).

Platby za taxislužbu se u držitelů kombinovaného balíčku pohybují kolem 2 až 3 eur měsíčně na zákazníka – i když je toto číslo celkově nízké, ve srovnání s běžnou populací je vysoko nad průměrem.

Obr.3: Přístup k automobilu car-sharingu prostřednictvím karty HANNOVERmobil (Zdroj: Martin Röhrleef)

Ekonomické přínosy pro poskytovatele veřejné dopravy

André Neiß, šéf hannoverské dopravní společnosti Ústra, hodnotí ekonomický přínos integrované nabídky z pohledu provozovatele veřejné dopravy:

- Integrovaná nabídka měla příznivý dopad na loajalitu zákazníků vůči veřejné dopravě, který je možné vyčíslit částkou 60 eur na jednoho zákazníka. Tato suma byla vypočtena z počtu držitelů roční předplacené jízdenky, kteří místo dosavadní opakované platby za celoroční předplatné zvažovali koupi auta, které se nakonec vzdali.
- Přínos ke zvýšení zákaznické atraktivity znamená dalších 35 eur na jednoho zákazníka ročně. To je zisk dopravní společnosti, protože uživatelé veřejné dopravy si zakoupí roční jízdenku právě proto, aby mohli využívat slevy, které výhodný balíček nabízí.

Obr. 2: Všechny druhy dopravy dostupné prostřednictvím jedné karty – HANNOVERmobil (Zdroj: Großraum-Verkehr Hannover (GVH))

- Z toho je ale potřeba odečíst 30 eur na jednoho zákazníka ročně, protože tolik činí sleva na jízdenku na hromadnou dopravu.
- Zisk pro sdružení veřejných dopravců se tak pohybuje ve výši 65 eur na jednoho zákazníka za rok (a v současnosti ročně činí 65 000 eur).

Závěr z pohledu nejdůležitějších poskytovatelů integrovaného balíčku mobility: Ačkoliv poptávka zákazníků nenaplnila zcela původní očekávání, veřejní dopravci i hannoverský poskytovatel car-sharingu Stadtmobil Hannover jsou s balíčkem a jeho dopady spokojeni. Jméno HANNOVERmobil se stalo v rámci regionu synonymem pro udržitelnou městskou dopravu.

RegioMobilCard – kombinovaný balíček ve Freiburgu

Kombinovaná karta nabízená ve Freiburgu se nazývá RegioMobilCard. Kromě přenosné roční jízdenky platné pro veřejnou dopravu celého regionálního dopravního svazu Regio-Verkehrsverbund Freiburg tvoří hlavní součást zapojení do systému sdílení vozidel – car-sharingu. Cena za využití car-sharingu je tak o 20 % nižší - s RegioMobilCard Car-Sharing vyjde vklad na 200 eur (plus vstupní poplatek 40 eur) oproti obvyklé sumě 350 eur. Kombinovaná jízdenka rovněž nabízí slevy při úschově kola na hlavním nádraží ve Freiburgu a půjčení kola, slevu z jízdného u jedné provozovny taxislužby ve Freiburgu a při pronájmu auta nebo karavanu u místní půjčovny. Co však freiburskou kombinovanou kartu (vzniklou rovněž v roce 2004) odlišuje od ostatních, je fakt, že nevznikla na popud místních dopravců nebo regionálního sdružení veřejné dopravy, ale byla vytvořena car-sharingovou společností Car-Sharing Südbaden – Freiburg e.V. Ta kombinovanou kartu také prodává a rovněž na sebe vzala z toho vyplývající finanční riziko. Freiburský veřejný dopravce a regionální sdružení veřejné dopravy se účastnili úvodní fáze propagace kombinované jízdenky. Na jaře roku 2009 vlastnilo kartu RegioMobilCard přibližně 450 lidí ve Freiburgu. Další kombinovanou jízdenku, i když s menším rozsahem služeb, vytvořil provozovatel car-sharingu v sousedním regionu Lörrach.

Obr.:4: Freiburská karta RegioMobilCard (Zdroj: Car-Sharing Südbaden – Freiburg e. V.)

Další informace:

Balíček mobility HANNOVERmobil: <http://www.gvh.de/hannovermobil.html>

Neiß, André: Die Integration von ÖPNV und Car-Sharing (Integrace veřejné dopravy a car-sharingu). Prezentace sdružení Bundesverband Car-Sharing e.V. (zkratka „BCS“ – německý národní spolek zastřešující car-sharingové organizace) a svobodného města Brémy na parlamentním večeru 5. května 2008. Berlin 2008 (k dispozici u BCS, v němčině)

RegioMobilCard Freiburg: <https://www.car-sharing-freiburg.org/regiomobilcard/goto/home> (v němčině)

Röhrleef, Martin; Zielstorff, Harald: Mobilpakete und Mobilitätsverbund von ÖV und IV aus praktischer und konzeptioneller Sicht. (Balíčky mobility a kombinace veřejné a osobní dopravy z praktického a koncepčního hlediska) In: Bracher, Tilman et al. (Ed.): Handbuch der kommunalen Verkehrsplanung (Příručka komunálního dopravního plánování). Heidelberg, (v němčině)

Autor

Willi Loose
Bundesverband CarSharing e.V.
Hausmannstr. 9-10
30159 Hannover
willi.loose@carsharing.de
www.carsharing.de

Koordinace projektu momo

Der Senator für Umwelt,
Bau, Verkehr und Europa Freie
Hansestadt
Bremen

Freie Hansestadt Bremen Der Senator für Umwelt, Bau, Verkehr und Europa

Michael Glotz-Richter & Michael Frömming
Ansgaritorstr. 2
28195 Bremen
Tel.: +49 (0) 421 361 174 85,
Fax: +49 (0) 421 496 174 85
momo@umwelt.bremen.de
www.momo-cs.eu

Belgie

 Bond Beter Leefmilieu
www.bondbeterleefmilieu.be

 Taxistop
www.taxistop.be

 **International Association
for Public Transport**
www.uitp.org

Řecko

 Center for Renewable Energy Sources
www.cres.gr

Česká republika

 Ústav pro ekopolitiku, o. p. s
http://ekopolitika.cz

Irsko

Mendes GoCar Ltd. & GoCar CarSharing
www.mendes.ie, www.gocar.ie

Finsko

 Motiva
www.motiva.fi

Itálie

 **Italian Ministry of Environment,
Land and Sea (IME)**
www.minambiente.it

Německo

Der Senator für Umwelt,
Bau, Verkehr und Europa Freie
Hansestadt
Bremen **Der Senator für Umwelt,
Bau, Verkehr und Europa**
http://bauumwelt.bremen.de

 **Cambio Mobilitäts-
service GmbH**
www.cambio-carsharing.de

 **Italian Board for New Technologies
Energy and Environment (ENEA)**
www.enea.it

 Bundesverband CarSharing e.V.
www.carsharing.de

Španělsko

 **FUNDACIÓ
MOBILITAT Foundation Sustainable
and Safety Mobility**
www.fundaciomobilitatsostenible.org

Prohlášení IEE:

Za obsah tohoto přehledu odpovídá jeho autor. Nemusí proto vyjadřovat názory Evropských Společenství. Evropská Komise nenesе žádnou odpovědnost za použití informací, které jsou zde obsaženy.

Podpořeno z programu:

Intelligent Energy Europe